

Philip Morris Operations a.d. Niš

**Godišnji izveštaj javnog društva
za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

Sadržaj**Strana**

Bilans stanja – sredstva.....	2
Bilans stanja – obaveze.....	3
Bilans uspeha.....	5
Izveštaj o novčanim tokovima	7
Izveštaj o promenama na kapitalu	9
Statistički aneks	13
Napomene uz finansijske izveštaje	18
Izveštaj revizora.....	57
Godišnji izveštaj o poslovanju Društva.....	58
Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja.....	60
Odluka o raspodeli dobiti	61
Izjava odgovornih lica za sastavljanje godišnjeg izveštaja.....	61

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
07319665				101859529	
Matični broj		Sifra delatnosti		PIB	
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750					
1 2 3	19	20	21	22	23 24 25 26
Vrsta posla					

Naziv : Philip Morris Operations a.d. Niš

Sediste : Niš, 12 Februar 74

BILANS STANJA

7005020099303

na dan 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		5695464	5576404
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		689511	682472
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		4966787	4838517
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028(deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		4943336	4812322
024, 027(deo), 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007		23451	26195
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		39166	55415
030 do 032, 039(deo)	1. Ucesca u kapitalu	010		1277	945
033 do 038, 039(deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011		37889	54470
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		15386222	9794620
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013		4942207	4691889
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014		90009	158364
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		10354006	4944367
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016		3251774	2990171
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		0	11671
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018		12022	11461
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		771408	35975

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaj za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020		6318802	1895089
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		869519	910374
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		21951205	16281398
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		21951205	16281398
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		1599586	1380594
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		13572140	11741260
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		11461033	11461033
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104			
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		111572	100044
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		2145285	325933
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110		145750	145750
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		8378065	4540138
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112		275949	147948
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		0	263
414, 415	1. Dugorocni krediti	114			
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115		0	263
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		8103116	4391927
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117		576	540294
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119		1900303	1585287
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120		86184	91731
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121		5938014	2174615
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		178039	0

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaj za godinu završenu 31. decembra 2013. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123			
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		21951205	16281398
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		1599586	1380594

u Nišu dana 25. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Stana Lubić

Zakonski zastupnik

Stacy R. Kennedy

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik	
07319665 Maticni broj	101859529 PIB
Sifra delatnosti	
Popunjiva Agencija za privredne registre	
750 1 2 3 Vrsta posla	19 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : Philip Morris Operations a.d. NIŠ

Sedište : Niš, 12 Februar 74

BILANS USPEHA

7005020099310

u period 01.01.2013 do 31.12.2013

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		23323677	18436686
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		23385684	17936539
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		16975	5770
630	3. Povecanje vrednosti zalha ucinaka	204		0	495170
631	4. Smarjenje vrednosti zalha ucinaka	205		81414	0
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		2232	1206
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		21029183	17954872
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	208		3384012	3034032
51	2. Troškovi materijala	209		8661904	7336291
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210		1026682	960296
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		963203	830824
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		6993382	5793429
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		2294494	483813
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		762147	712549
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		535607	717981
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		72589	138511
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		117331	227243
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		2476292	389849
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222			

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaj za godinu završenu 31. decembra 2013. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		2476292	389648
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		290798	61373
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		40209	2343
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227			
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		2145285	325933
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ä...Ä". NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233		161	0
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U Nišu dana 25.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Suzana Lubid

Zakonski zastupnik

Atacey R. Kennedy

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjava pravno lice - preduzetnik		
07319665 Matični broj	 Šifra delatnosti	101859529 PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	 19	 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : Philip Morris Operations a.d. Niš

Sedište : Niš, 12 Februar 74

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005020099327

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	62122270	56193622
1. Prodaja i primljeni avansi	302	62076208	56166234
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	46062	27388
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	59779383	56931496
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	13876508	12801201
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	1460298	1422354
3. Placene kamate	308	9665	73076
4. Porez na dobitak	309	101262	20650
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	44331650	42614215
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	2342887	0
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	312	0	737874
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	280516	107795
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314	0	7278
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	45727	24751
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	0	5405
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	234789	70361
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1380366	199401
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	638715	199401
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	741651	0
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	1099850	91806

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaj za godinu završenu 31. decembra 2013. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	0	512937
1. Uvećanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	327		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328	0	512937
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	503572	232525
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331		
3. Finansijski lizing	332	178243	149250
4. Isplaćene dividende	333	325329	83275
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334	0	280412
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	503572	0
G. Svega prilivi gotovine (301+313+325)	336	62402786	56814354
D. Svega odlivi gotovine (305+319+329)	337	61663321	57363422
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	739465	0
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	0	549068
Ä...Ä. GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	35975	628750
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	521385	646214
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	525417	689921
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	771408	35975

U Nišu dana 25. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Suzana Lukić

Zakonski zastupnik

Stacey R. Kennedy

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
07319665 Maticni broj		101859529 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3	19	20 21 22 23 24 25 26
Vrsta posla		

Naziv : Philip Morris Operations a.d. Niš

Sediste : Niš, 12 Februar 74

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005020099341

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)	
		AOP		AOP		AOP		AOP	
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	11461033	414		427		440	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	11461033	417		430		443	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	11461033	420		433		446	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucjoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucjoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	11461033	423		436		449	
11	Ukupna povecanja u tekucjoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucjoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	11461033	426		439		452	

- u hiljadama dinara

Red br	OPIS	AOP	Rezerva (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacija rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453		466	110486	479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456		469	110486	482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	10442	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459		472	100044	485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucej godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	462		475	100044	488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucej godini	463		476	11528	489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucej godini	464		477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	465		478	111572	491		504	

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaj za godinu završenu 31. decembra 2013. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- u hiljadama dinara

Red. br.	OPIS	ACP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	ACP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	ACP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037,237)	ACP	Ukupno (kol 2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505	83774	518		531	145750	544	11509543
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508	83774	521		534	145750	547	11509543
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	325933	522		535		548	325933
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	83774	523		536		549	94216
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511	325933	524		537	145750	550	11741260
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine _____ (red.br. 7+8-9)	514	325933	527		540	145750	553	11741260
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	2145285	528		541		554	2156813
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516	325933	529		542		555	325933
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine _____ (red.br. 10+11-12)	517	2145285	530		543	145750	556	13572140

Philip Morris Operations a.d. Niš
Godišnji izveštaj za godinu završenu 31. decembra 2013. godine
(svi iznosi su u 000 RSD, osim ako nije drugačije naznačeno)

- u hiljadama dinara

Red br.	OPIS	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	557	
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	558	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	564	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	569	

U Nišu dana 25.2.2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Đorđe Lukić

Zakonski zastupnik

Stacey R. Kennedy

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
07319665 Matični broj	 Šifra delatnosti	101859529 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	 19	 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : Philip Morris Operations a.d. Niš

Sedište : Niš, 12 Februar 74

STATISTICKI ANEKS

7005020099334

za 2013. godinu

I OPSTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOSNO PREDUZETNIKU

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za veličnu (oznaka od 1 do 4)	602	4	4
3. Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (pravnih ili fizičkih) lica koja imaju ucesce u kapitalu	604	1	1
5. Prosecan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	415	404

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOSKIH SREDSTAVA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na pocetku godine	606	1016027	333555	682472
	1.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	607	78385	XXXXXXXXXXXX	78385
	1.3. Smanjenja u toku godine	608	71346	XXXXXXXXXXXX	71346
	1.4. Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXX	
	1.5. Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610	1023066	333555	689511
02	2. Nekretnina, postrojenja, oprema i bioloska sredstva				
	2.1. Stanje na pocetku godine	611	9964044	5125527	4838517
	2.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	612	499329	XXXXXXXXXXXX	499329
	2.3. Smanjenja u toku godine	613	371059	XXXXXXXXXXXX	371059
	2.4. Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXX	
	2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	10092314	5125527	4966787

III STRUKTURA ZALIHA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	616	2778922	2639352
11	2. Nedovrsena proizvodnja	617	303207	267695
12	3. Gotovi proizvodi	618	1324808	1441534
13	4. Roba	619	534413	338377
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620	90009	158364
15	6. Dati avansi	621	1057	4931
	7. SVEGA (616+617+618+619+620+621=013+014)	622	5032216	4850253

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623	11461033	11461033
	u tome : strani kapital	624	10031234	10031234
301	2. Udeli drustva sa ogranicenom odgovornoscu	625		
	u tome : strani kapital	626		
302	3. Ulozi clanova ortackog i komanditnog drustva	627		
	u tome : strani kapital	628		
303	4. Drzavni kapital	629		
304	5. Društveni kapital	630		
305	6. Zadruzni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632		
30	SVEGA (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	11461033	11461033

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ceo broj

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obicne akcije			
	1.1. Broj obicnih akcija	634	6510054	6510054
deo 300	1.2. Nominalna vrednost obicnih akcija - ukupno	635	6510054	6510054
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioriternih akcija	636	4950979	4950979
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioriternih akcija - ukupno	637	4950979	4950979
300	3. SVEGA -nominalna vrednost akcija (635+637=623)	638	11461033	11461033

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potrazivanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	639	3225982	2970926
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 119)	640	1886403	1585287
deo 228	3. Potrazivanja u toku godine od drustava za osiguranje za naknadu stete (dugovni promet bez pocetnog stanja)	641	4234	6289
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godisnji iznos po poreskim prijavama)	642	3563683	2895666
43	5. Obaveze iz poslovanja (potrazni promet bez pocetnog stanja)	643	29399856	25248038
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potrazni promet bez pocetnog stanja)	644	537811	516827
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	645	77975	82359
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	646	145870	116367
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, ucesca u dobitku i licna primanja poslodavca (potrazni promet bez pocetnog stanja)	647	325933	83774
465	10. Obaveze prema fizickim licima za naknade po ugovorima (potrazni promet bez pocetnog stanja)	648	17947	29572
47	11. Obaveze za PDV (godisnji iznos po poreskim prijavama)	649	11255677	9646764
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	50441371	43181869

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
513	1. Troškovi goriva i energije	651	219521	212741
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	756088	715553
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	134148	126453
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizickim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	18619	9576
526	5. Troškovi naknada clanovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655	0	184
529	6. Ostali licni rashodi i naknade	656	117827	108530
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	3098448	2543979
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupina	658	240323	210008
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupina zemljišta	659		
536, 537	10. Troškovi istrazivanja i razvoja	660	4722	4074
540	11. Troškovi amortizacije	661	794884	780933
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	44219	47183
553	13. Troškovi platnog prometa	663	4470	3172

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
554	14. Troškovi članarina	664	3814	3938
555	15. Troškovi poreza	665	37979	37954
556	16. Troškovi doprinosa	666		
562	17. Rashodi kamata	667	9250	73697
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	9250	73697
deo 560, deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669		
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu covekove sredine i za sportske namene	670		
	21. Kontrolni zbir (od 661 do 670)	671	5493562	4951672

VIII DRUGI PRIHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihodi od prodaje robe	672	3587410	3672054
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povracaja poreskih dazbina	673		
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674		
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemijiste	675		
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	241059	67744
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po racunima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678		
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i ucesca u dobitku	679		
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	3826469	3739798

IX OSTALI PODACI

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcize (prema godisnjem obracunu akciza)	681	40354204	35759711
2. Obracunate carine i druge uvozne dazbine (ukupan godisnji iznos prema obracunu)	682	5296422	4153717
3. Kapitalne subvencije i druga drzavna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Drzavna dodeljivanja za premije, regres i pokrice tekucih troskova poslovanja	684		
5. Ostala drzavna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizickih lica	686		
7. Licna primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	45650626	39913428

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	689		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	690		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	691		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	692		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	693		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	694		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	695		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	696		

XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	697		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	698		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	699		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	700		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	701		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	702		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	703		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	704		

U Nišu dana 25.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije

Osnovna delatnost Philip Morris Operations a.d. Niš, ("Društvo") je proizvodnja i prodaja duvanskih proizvoda. Sedište Društva se nalazi u Nišu, Bulevar 12. februar br. 74.

Philip Morris Holland Holdings BV je vlasnik 87,5% ukupnog kapitala Društva na dan 31. decembar 2013. godine. "Matično Društvo" Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Akcijama Društva se javno trguje na Beogradskoj berzi. Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora Društva 25. februara 2014. godine. Odobreni finansijski izveštaji biće podneti na razmatranje i usvajanje skupštini akcionara Društva, koja ih može naknadno izmeniti.

Na dan 31. decembar 2013. godine Društvo je zapošljavalo 414 radnika (31. decembar 2012. godine : 417 radnika).

2. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnov za sastavljanje finansijskih izveštaja

Društvo vodi evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik Republike Srbije broj 62/2013), Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik Republike Srbije broj 46/2006 i 111/2009) i ostalom primenjivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji treba da sastave i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa relevantnim zakonskim i profesionalnim regulativama, koje obuhvataju primenjivi okvir finansijskog izveštavanja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i interpretacije standarda.

MRS, MSFI i tumačenja izdata do 1. januara 2009. godine od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja su zvanično prevedeni rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije broj 401-00-1380/2010 od 25. oktobra 2010. godine (Službeni glasnik Republike Srbije broj 77/2010 i 95/2010).

Novi ili izmenjeni MSFI i interpretacije standarda nakon 1. januara 2009. godine nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja te ovi finansijski izveštaji nisu u skladu sa MRS.

Pored toga, priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike sa naknadnim izmenama i dopunama uključujući izmene i dopune objavljene u Službenom glasniku Republike Srbije broj 62/2013. Navedeni pravilnici su zasnovani na zakonski definisanom potpunom skupu finansijskih izveštaja koji odstupa od onog definisanog u MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ u pogledu načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija.

Osnove računovodstva

Ovi finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi istorijskog troška. Ovi finansijski izveštaji su prikazani u dinarima Republike Srbije („RSD“), a sve vrednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (RSD'000), osim ako je drugačije naznačeno.

Osnovne računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su navedene u sledećim napomenama.

2.2 Koncept stalnosti poslovanja

Ovi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom stalnosti poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.3 Izveštavanje o segmentima

Društvo ima samo jedan poslovni segment, proizvodnju i prodaju duvanskih proizvoda.

2.4 Preračunavanje stranih valuta

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Ovi finansijski izveštaji prezentirani su u funkcionalnoj valuti Društva, koja je dinar Republike Srbije („RSD“).

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom srednjeg kursa Narodne banke Srbije na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz i) izmirenja takvih transakcija i iz ii) preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na dan bilansa stanja, priznaju se u bilansu uspeha u periodu kada nastanu.

Pozitivne i negativne kursne razlike prikazuju se u bilansu uspeha u okviru pozicije „Finansijski prihodi / rashodi“.

2.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po ceni koštanja. Nematerijalna ulaganja se amortizuju na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja, osim ukoliko imaju neograničen korisni vek trajanja. Obračun amortizacije počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu i prestaje u momentu ranijem od momenta kada je sredstvo klasifikovano kao sredstvo raspoloživo za prodaju i momenta kada je sredstvo povučeno iz upotrebe ili otuđeno. Rezidualna vrednost nematerijalnih ulaganja sa ograničenim korisnim vekom trajanja je nula.

Društvo prepoznaje kao nematerijalna ulaganja sledeća sredstva:

- Pravo na korišćenje zemljišta dobijeno od trećih lica, sa neograničenim korisnim vekom trajanja. Vrednost prava na korišćenje zemljišta se godišnje testira na obezvređenje i vodi se po vrednosti umanjenoj za akumulirane troškove obezvređenja;
- Stečene licence računarskih softvera u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju primenom proporcijalne metode u toku njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe, koji varira od 3 do 5 godina;

- Troškovi koji su vezani za razvoj ili održavanje računarskog softvera se priznaju u bilansu uspeha u periodu kada nastanu. Direktni troškovi koji se mogu povezati sa razvojem jedinstvenih softverskih proizvoda, a koje kontroliše Društvo i koji će generisati ekonomsku korist veću od nastalih troškova u toku jedne godine, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove rada tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo relevantnih režijskih troškova, direktno vezanih za pripremu interno razvijenog sredstva za upotrebu. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (ne duže od pet godina).

Istraživanje i razvoj

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Troškovi nastali na razvoju nekog projekta (koje se odnose se na projektovanje i testiranje novih ili unapređenih proizvoda) priznaju se kao nematerijalna ulaganja ukoliko su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- tehnički je izvodljivo kompletiranje nematerijalnog ulaganja tako da bude raspoloživo za upotrebu ili prodaju;
- postoji namera rukovodstva da kompletira nematerijalno ulaganje i da isto koristi ili proda;
- postoji mogućnost korišćenja ili prodaje nematerijalnog ulaganja;
- može se demonstrirati kako će nematerijalno ulaganje generisati verovatne ekonomske koristi u budućnosti;
- adekvatni tehnički, finansijski i drugi resursi su raspoloživi za potrebe finalizacije razvoja, upotrebe ili prodaje nematerijalnog ulaganja i
- trošak koji se pripisuje nematerijalnom ulaganju se može pouzdano utvrditi.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju gore navedene kriterijume priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Troškovi razvoja koji su prvobitno priznati kao troškovi ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu. Kapitalizovani troškovi razvoja se iskazuju kao nematerijalna ulaganja i amortizuju od momenta kada je sredstvo osposobljeno za upotrebu primenom proporcionalne metode tokom njihovog korisnog veka upotrebe, ne duže od pet godina.

Sredstva razvoja se testiraju na umanjenje vrednosti jednom godišnje, prema MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“.

Računarski softver

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja koji se mogu direktno pripisati razvoju dizajna i testiranju identifikovanih i unikatnih softverskih proizvoda koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova razvoja u toku godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja, kada su kriterijumi navedeni u paragrafu gore ispunjeni.

Direktni troškovi koji se kapitalizuju kao deo ovog softverskog proizvoda uključuju troškove zaposlenih na razvoju softvera kao i odgovarajući deo režijskih troškova.

Ostali troškovi razvoja koji ne ispunjavaju ove kriterijume se priznaju kao rashod kada nastanu. Troškovi razvoja prethodno priznati kao rashod se ne priznaju kao sredstvo u narednom periodu.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo se amortizuju tokom njihovog procenjenog korisnog veka koji ne prelazi pet godina.

2.6 Nekretnine, postrojenja i oprema (NPO)

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti, u slučaju da umanjenje postoji.

Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu. Nabavna vrednost sredstva se uvećava za sve nastale troškove koji su direktno vezani za stavljanje novog sredstva na lokaciju i u stanje neophodno da sredstvo obavlja svoju namenu na način definisan od strane Društva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada je verovatno da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih tokom godine počinje u sledećem mesecu nakon nabavke osnovnog sredstva ili u momentu stavljanja sredstva u upotrebu, prema nabavnoj vrednosti sredstva.

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva revidira i po potrebi koriguje rezidualnu vrednost i korisni vek upotrebe sredstva.

Troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja.

	Godina
Poboljšanja na zemljištu	30
Građevinska oprema i objekti	15 - 40
Postrojenja i oprema	3 - 15
Računarski softver	3 - 5
Prevozna sredstva	3 - 5
Iznajmljeni automobili	4
Poboljšanja zakupljenih objekata	kraće od perioda zakupa ili veka trajanja

Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti (Napomena 2.7).

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru „Ostalih prihoda/(rashoda)“ (Napomene 11 i 12).

2.7 Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja

vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.8 Investiciona nekretnina

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog. Investiciona nekretnina, drži se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koristi se od strane Društva.

Investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanje za umanjenje vrednosti, ako je potrebno. Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrednosti investicione nekretnine, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost kao veću od upotrebne vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrednosti kroz bilans uspeha. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama se stornira ukoliko je bilo naknadne promene u pretpostavkama korišćenim u utvrđivanju nadoknadive vrednosti sredstva.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

2.9 Dugoročna finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja, i preispituje datu klasifikaciju na dan izveštavanja. Društvo klasifikuje svoja dugoročna finansijska sredstva u sledeće kategorije: zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

a) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju „potraživanja od prodaje i druga potraživanja“, „gotovinu i gotovinske ekvivalente“ i „ostala dugoročna finansijska sredstva“ (Napomene 21, 25 i 26).

b) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sredstva kod kojih je namera da se zadrže na neodređeni period vremena ili sredstva koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih kategorija. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima izrazitu nameru da sredstva otuđi u roku od 12 meseci od datuma bilansa stanja.

2.9.1. Priznavanje i merenje

Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo. Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne iskazuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju iskazuju se po fer vrednosti. Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Finansijska sredstva se ukidaju kada prava na gotovinske prilive po osnovu ulaganja isteknu ili se prenesu na Društvo kada Društvo shodno tome preuzme sve rizike i koristi od vlasništva.

Promene u fer vrednosti monetarnih hartija od vrednosti izraženih u stranoj valuti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju se iskazuju ili kao kursne razlike po osnovu promena u amortizovanim vrednostima hartije od vrednosti ili kao ostale promene u knjigovodstvenoj vrednosti hartije od vrednosti. Kursne razlike na monetarnim hartijama od vrednosti se priznaju u bilansu uspeha, a kursne razlike na nemonetarnim hartijama od vrednosti se iskazuju u okviru kapitala. Promene u fer vrednosti monetarnih i nemonetarnih hartija od vrednosti koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju priznaju se u kapitalu.

Kada su hartije od vrednosti klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju ili kada su obezvređene, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u kapitalu uključuju se u bilans uspeha kao „dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrednosti“.

Kamata na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha kao deo ostalih prihoda. Dividende na hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspeha kao deo „ostalih prihoda“ kada se utvrdi pravo Društva na naplatu.

Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno (i za hartije od vrednosti koje ne kotiraju), Društvo utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu nedavnih transakcija između nezavisnih stranaka, pozivanje na druge instrumente koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i opciju modela formiranja cena maksimalnim korišćenjem informacija sa tržišta, a uz što je manje moguće oslanjanje na informacije karakteristične za samo Društvo.

2.9.2 “Netiranje” finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i iskazuju u neto iznosu u bilansu stanja kada postoji zakonski osnov da se netiraju priznati iznosi i namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi, ili da se istovremeno realizuju sredstva i izmire obaveze.

2.9.3 Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

(a) Sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti

Na svaki datum bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja nastaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstava („nastanak gubitka“) i kada taj nastanak gubitka (odnosno nastanci gubitaka) utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Kriterijumi koje Društvo koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o gubitku usled umanjenja vrednosti uključuju:

- Značajne finansijske teškoće emitenta ili dužnika;
- Kršenje ugovora, kao što je kašnjenje u plaćanju ili neplaćanje kamate ili glavnice;
- Društvo, iz ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na finansijske teškoće zajmoprimca, odobri zajmoprimcu garancije/povlastice koje inače ne bi odobrilo;
- Verovatnoća stečaja ili druge finansijske reorganizacije dužnika;
- Nestanak aktivnog finansijskog tržišta za to finansijsko sredstvo zbog finansijskih poteškoća; ili dostupni podaci koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje u predviđenim budućim tokovima gotovine iz portfelja finansijskih sredstava nakon njihovog inicijalnog priznavanja, iako se pomenuto smanjenje još uvek ne može povezati sa pojedinačnim finansijskim sredstvima iz portfelja, uključujući:

- (i) Nepovoljna promena kreditne sposobnosti dužnika i
- (ii) Nacionalne ili lokalne ekonomske prilike koje su uzajamno povezane sa kašnjenjem u plati potraživanja iz portfelja.

Društvo prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju.

Iznos gubitka se odmerava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednost procenjenih budućih tokova gotovine (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Iznos knjigovodstvene vrednosti sredstva se umanjuje i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspeha. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje svakog gubitka zbog umanjenja vrednosti je trenutna kamatna stopa utvrđena ugovorom. Društvo može da odmerava umanjenje vrednosti na osnovu fer vrednosti finansijskog instrumenta korišćenjem tržišnih cena koje su dostupne javnosti.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrednosti smanji i to smanjenje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja obezvređenja (npr. poboljšanju kreditne sposobnosti dužnika), ukidanje prethodno priznatog gubitka po osnovu umanjenja vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

(b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Na kraju svakog izveštajnog perioda Društvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz da je umanjena vrednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Za procenu umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti Društvo koristi kriterijume navedene u tački (a) gore. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti. Ukoliko postoji bilo koji od tih dokaza za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak – utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha – prenosi se sa kapitala i priznaje u bilansu uspeha. Gubici zbog umanjenja vrednosti vlasničkih instrumenata priznati u bilansu uspeha ne mogu se ukinuti kroz bilans uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida u bilansu uspeha.

Test obezvređivanja potraživanja od kupaca je opisan u Napomeni broj 2.12.

2.10 Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Troškovi zaliha obuhvataju troškove nabavke, troškove konverzije i ostale troškove nastale sa ciljem dovođenja zaliha do određene lokacije i određenog stanja.

Cena koštanja gotovih proizvoda, robe i repromaterijala utvrđuje se primenom metode „prva ulazna – prva izlazna“ (FIFO). Cena koštanja duvana i rezervnih delova utvrđuje se primenom ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Ona isključuje troškove pozajmljivanja.

Društvo testira vrednost svojih zaliha na kraju svakog perioda na osnovu procene neto prodajne vrednosti svojih zaliha. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje. U slučaju obezvređenja zaliha, knjigovodstvena vrednost zaliha umanjuje se do neto prodajne vrednosti i razlika se priznaje kao rashod u periodu u kome je obezvređenje zaliha nastalo.

2.11 Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, i ako se prodaja smatra izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja.

2.12 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koje duguju kupci za prodatu robu ili izvršene usluge u okviru redovnog ciklusa poslovanja. Ukoliko se očekuje da potraživanja budu naplaćena u roku od godinu dana ili kraćem (ili u okviru redovnog ciklusa poslovanja ako je duži), potraživanja od kupaca se klasifikuju kao kratkoročna. U suprotnom, potraživanja od kupaca se iskazuju kao dugoročna.

Potraživanja od kupaca se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamatne stope, umanjene za rezervisanja po osnovu umanjenja vrednosti. Rezervisanje za umanjenje vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Društvo neće biti u mogućnosti da naplati sve iznose koje potražuje u skladu sa prvobitnim uslovima. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (*više od 30 dana od datuma dospeća*) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih prvobitnom efektivnom kamatnom stopom. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „ostali rashodi“ (Napomena 12).

Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja. Naknadna naplata iznosa koji je prethodno bio otpisan, iskazuje se u bilansu uspeha u okviru „ostalih prihoda“ (Napomena 11).

2.13 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

2.14 Vanbilansna aktiva i pasiva

Vanbilansna sredstva i obaveze uključuju garancije dobijene od banaka, sredstva uplaćena fondu za dodatno penziono osiguranje, kao i zalihe koje se drže u ime trećih lica.

2.15 Osnovni kapital

Osnovni kapital se sastoji iz običnih i prioritetnih akcija. Troškovi direktno pripisivi emisiji novih akcija prikazuju se u okviru kapitala kao odbitak od priliva po osnovu emitovanih akcija. Svaki priliv sredstava čija je fer vrednost iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija priznaje se kao emisiona premija.

Ukoliko Društvo otkupi sopstvene akcije, plaćena naknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima, sve dok se akcije ne ponište, re-emituju ili otuđe. Ako se takve akcije kasnije re-emituju, sve primljene

naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala.

2.16 Rezerve

Rezerve se sastoje iz revalorizacionih rezervi koje se inicijalno formiraju kada se poveća fer vrednost finansijskog sredstva raspoloživo za prodaju u odnosu na njegovu nabavnu vrednost.

Gubitak zbog umanjenja fer vrednosti finansijskog sredstva tretira se kao smanjenje revalorizacione rezerve koja je prethodno formirana za to finansijsko sredstvo. Ukoliko je gubitak zbog umanjenja vrednosti veći od revalorizacione rezerve, razlika se priznaje kao rashod perioda.

Kada se finansijska sredstva raspoloživa za prodaju otuđe, revalorizacione rezerve formirane za određeno finansijsko sredstvo se smatraju realizovanim i u potpunosti se ukidaju i prenose na neraspoređenu dobit.

Revalorizacione rezerve uključuju i troškove minulog rada proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Ostale dugorocne obaveze prema zaposlenima

U 2009. Društvo je promenilo plan isplata beneficija nakon odlaska u penziju što je rezultiralo negativnim troškovima minuloga rada. Društvo je sprovedo reorganizaciju kroz Program rešavanja tehnološkog viška što je takođe rezultiralo negativnim troškovima minuloga rada. Društvo je odložilo efekat negativnih troškova minuloga rada kroz revalorizacione rezerve a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima” i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Plaćanje akcijama

U okviru PMI Inc. postoji poseban plan beneficija za rukovodioce koji obuhvata sve PMI afilijale. Ovi planovi se odnose na akcije PMI Inc. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama nakon ispunjenja određenih uslova (nivo plata i učinak) i primljene akcije predstavljaju kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

2.17 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti; sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otpлата, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope (Napomena 33).

Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni troškovi do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju, naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avansa likvidnosti amortizuje se u toku perioda na koji se kredit odnosi.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.18 Rezervisanja

Rezervisanja su obaveze sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom i priznaju se jedino kada:

- Društvo ima postojeću (zakonsku ili ugovorenu) obavezu, koja je rezultat prošlih događaja,
- da je verovatno da će za namirenje date obaveze biti potreban odliv sredstava i
- može da se napravi pouzdana procena iznosa date obaveze.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, niska.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamata (Napomena 12).

2.19 Tekući i odloženi porez na dobit

Troškovi poreza za period uključuju tekući i odloženi porez. Poreska obaveza se priznaje u bilansu uspeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju, i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski osnov da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na porez na dobit koji propisuje isti poreski organ jednom ili većem broju poreskih obveznika i kada postoji namera da se račun izmire na neto osnovi.

2.20 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državni penzioni fond na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema više obaveza plaćanja po ovom osnovu. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbeđuje jubilarne nagrade, primanja nakon penzionisanja i invalidnine. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i/ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana obaveza u pogledu primanja zaposlenih nakon penzionisanja se procenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih, aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica koje su iskazane u RSD u kojima će obaveze za penzije biti plaćene i koje imaju rok dospeća koji približno odgovara rokovima dospeća obaveze za penzije (Napomena 31).

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju u slučajevima predviđenim zakonom i/ili Kolektivnim ugovorom o radu kod Poslodavca/Društva. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

2.21 Plaćanja akcijama

Društvo ima plan izmirivanja obaveze iz kapitala ili kompenzacijom na bazi akcija prema kome Društvo prima usluge od zaposlenih u zamenu za njihovo pravo da prime vlasničke instrumente kapitala (akcije Matičnog Društva). Fer vrednost primljenih usluga (radnog staža) zaposlenog dobijena u zamenu za davanje prava opcija povlašćene kupovine akcija priznaje se kao trošak (Napomena 8). Ukupan iznos koji će se naknaditi na teret troškova u toku radnog veka utvrđuje se u odnosu na fer vrednost datog prava opcija povlašćene kupovine, uključujući i bilo koji tržišni faktor poslovanja, a isključujući uticaj bilo kog netržišnog faktora i uslova sticanja na osnovu rezultata poslovanja (npr. profitabilnost, ciljevi rasta prodaje i zadržavanje zaposlenog u Društvu tokom određenog perioda) i isključujući uticaj bilo kog uslova sticanja (npr. zahtev da zaposleni štede). Netržišni uslovi sticanja su uključeni u pretpostavke o broju opcija za koje se očekuje da se biti iskorišćene. Ukupan iznos koji će se naknaditi na teret troškova se priznaje u toku trajanja radnog veka, a koji predstavlja period tokom kojeg svi navedeni faktori treba da budu ispunjeni. Primljene akcije predstavljaju kompenzaciju menadžmentu u vidu učešća u kapitalu PMI Inc. nakon trogodišnjeg perioda službe.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo revidira svoje procene broja opcija za koje se očekuje da će se iskoristiti. Društvo priznaje efekte revidiranih procena u odnosu na prvobitne, ukoliko ih ima, u bilansu uspeha, uz odgovarajuće korekcije kapitala.

Kada predviđene beneficije dospeju, Društvo dostavlja akcije Matičnog Društva zaposlenima.

2.22 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku redovnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

a) Prihod od prodaje robe - veleprodaja

Društvo proizvodi i prodaje proizvode i robu na tržištu veleprodaje. Prihod od prodaje proizvoda i robe priznaju se u momentu kada su svi rizici i koristi vlasništva nad dobrima preneti na kupca.

Smatra se da ne postoje elementi finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditne uslove koji su u skladu sa tržišnom praksom.

b) Prihod od prodaje usluga

Društvo pruža usluge prodaje, marketinga i administracije povezanim pravnim licima u okviru grupe Philip Morris International. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom.

Prihod od ugovora za izvršene usluge sa fiksnom cenom, generalno se priznaje u periodu kada su usluge izvršene, korišćenjem proporcionalne metode tokom trajanja ugovora.

c) Prihod od kamata

Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta, i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate. Prihod od kamate na zajmove čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode prvobitne efektivne kamatne stope.

d) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se utvrdi pravo da se dividenda primi.

2.23 Zakupi

a) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupca

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski ima sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski lizing. Finansijski lizing se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale kratkoročne (Napomena 33) i u ostale dugoročne obaveze (Napomena 32). Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva i perioda zakupa.

b) Računovodstveno obuhvatanje kod zakupodavca

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga u zamenu za plaćanje, ili serije plaćanja, pravo na korišćenje sredstva za dogovoreni vremenski period.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, sadašnja vrednost zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj metodi tokom perioda trajanja zakupa.

c) Pravo na korišćenje zemljišta

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku pripajanja ili/i kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani se iskazuje kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

2.24 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzetu robu ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljačima se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od 1 godine ili kraćem (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrednosti, a naknadno se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

2.25 Raspodela dividendi

Raspodela dividendi akcionarima Društva se priznaje kao obaveza u periodu u kojem su nadležni organi Društva odobrili dividende.

2.26 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem dobiti koja pripada običnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje se drže kao otkupljene sopstvene akcije.

3. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da su razumni u datim okolnostima.

3.1 Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje imaju značajan rizik i dovode do materijalnih usaglasavanja knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini se nalaze u nastavku:

a) Odložena poreska sredstva

Potrebne su značajne procene od strane rukovodstva u cilju utvrđivanja iznosa odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu verovatnog vreme nastanka i nivoa budućih oporezivih

prihoda i strategije planiranja poreske politike. Na dan 31. decembra 2013 godine, priznata odložena poreska sredstva se odnose na neiskorišćeni poreski kredit u iznosu od RSD 869.519. Dodatni detalji se nalaze u Napomeni 14.

b) Tehnološki vek upotrebe postrojenja i opreme

Rukovodstvo Društva utvrđuje procenjeni korisni vek upotrebe i pripadajuće troškove amortizacije svojih postrojenja i opreme. Ova procena se zasniva na projektovanom životnom ciklusu proizvoda. Taj ciklus se može značajno promeniti usled tehničkih inovacija i konkurentskih poteza kao reakcije na značajne industrijske cikluse. Rukovodstvo će povećati troškove amortizacije ukoliko je vek trajanja kraći od prethodno procenjenih rokova, ili će otpisati tehnički zastarela ili ne-strateška sredstva koja se ne koriste ili su prodana.

c) Ostala primanja zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza zavisi od brojnih faktora zasnovanih na aktuarskoj osnovi uz primenu brojnih pretpostavki. Pretpostavke koje se koriste pri utvrđivanju neto troškova (prihoda) po osnovu ostalih primanja zaposlenih obuhvataju očekivanu diskontnu stopu. Svaka izmena u ovim pretpostavkama uticaće na knjigovodstvenu vrednost obaveza za ostala primanja zaposlenih.

Društvo utvrđuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine. To je kamatna stopa koja treba da se primeni pri utvrđivanju sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveza za ostala primanja zaposlenih. Pri utvrđivanju odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u obzir kamatne stope visokokvalitetnih obveznica koje su izražene u valuti u kojoj će ostala primanja zaposlenih biti isplaćena i čiji rok dospeća približno odgovara roku plaćanja odnosnih obaveza.

Ostale ključne obaveze za penzije su bazirane na trenutnim tržišnim uslovima. Dodatne informacije su prikazane u Napomeni 31.

d) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Društvo se rukovodi smernicama MRS 39 da odredi kada je vrednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju umanjena. Ovo određivanje zahteva značajno prosuđivanje. Prilikom prosuđivanja Društvo, među ostalim faktorima, procenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrednost ulaganja manja od nabavne vrednosti ulaganja; finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promene u tehnologiji i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Društvo ne bi imalo značajan dodatni gubitak ukoliko bi pad u fer vrednosti ispod nabavne vrednosti bio smatran materijalno značajnim ili produženim, s obzirom da je izvršen prenos kumuliranih korekcija fer vrednosti po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava namenjenih prodaji priznatih u kapitalu u bilans uspeha.

3.2. Ključna mišljenja u primeni računovodstvenih politika entiteta

a) Finansijska kriza

Tekuća kriza likvidnosti u svetu, između ostalog, rezultirala je smanjenjem nivoa ulaganja na tržištu kapitala, smanjenjem likvidnosti bankarskog sistema i katkada povećanjem međubankarskih kamatnih stopa i velikim promenama na tržištu hartija od vrednosti. Neizvesnost na globalnim finansijskim tržištima je takođe dovela do nestanka banaka kao i potrebe pružanja pomoci

ugroženim banakama u Sjedinjenim Američkim Državama, Zapadnoj Evropi, Rusiji i drugim delovima sveta.

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Kao rezultat unapredjenja procesa, velikih investicija u nove tehnologije koje zahtevaju manje radne snage, specijalizacije i preuzimanja određenih poslovnih aktivnosti od strane trećih lica (outsourcing), a u cilju fokusiranja na osnovnu delatnost, Društvo je optimiziralo broj radnika kroz program tehnološkog viška i platilo otpremnine.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Društvo deponuje gotovinu kod tri renomirane banke u Srbiji i trudi se da podjednako distribuira gotovinu kod ovih banaka, kao sredstvo diversifikacije rizika.

Društvo vrednuje nekretnine, postrojenja i opremu po nabavnoj vrednosti. Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) i nije identifikovalo sredstva čija je nadoknativa vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

Društvo vrednuje svoje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti (Napomena 19).

4 Upravljanje finansijskim rizikom

4.1 Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što je rizik od promene kursa, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i investiranje većih sredstava.

a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kursa stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF.

Ukoliko bi na dan 31. decembra 2013. valuta oslabila/ojačala za 5% u odnosu na EUR, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se promenio za RSD 5.212 (2012: RSD 1.581), uglavnom kao rezultat deviznih gubitaka/dobitaka po osnovu preračuna obaveza u EUR-ima prema dobavljačima.

(ii) Rizik kamatne stope

Sredstva koja donose prihod od kamate uključuju depozite kod banaka.

b) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu

istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

Na dan 31. decembar 2013.godine, Društvo je imalo 11.220 kupaca (31. decembar 2012. godine: 15.229 kupaca) koji duguju Društvu u iznosu od RSD 2.874.031 što iznosi oko 87% (31. decembar 2012: 88%) od ukupnog iznosa nenaplaćenih potraživanja. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25 Društvo je pregledalo sva svoja potraživanja i odredilo njihovu naplativost.

c) Rizik likvidnosti

Društvo generiše dovoljno likvidnih sredstava kroz ostvarene novčane tokove iz poslovanja.

U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva i neto izmirene izvedene finansijske obaveze koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su korigovani u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaka su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

Na dan 31. decembar 2013. godine	Manje od 1 godine	Između 1 i 2 godine	Između 2 i 5 godina
Obaveze po kreditima (bez obaveza po osnovu finansijskog lizinga)	-	-	-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	576	-	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.894.038	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 37)	1.259.449	-	-
Na dan 31. decembar 2012. godine			
Obaveze po kreditima (bez obaveza po osnovu finansijskog lizinga)	512.937	-	-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	27.357	263	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.490.575	-	-
Finansijske garancije (Napomena 37)	1.064.598	-	-

4.2 Upravljanje rizikom kapitala

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende, a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije, ili može da proda sredstva kako bi smanjila dugovanje.

4.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

5. Poslovni prihodi

Društvo ima samo jedan poslovni segment, prodaju duvanskih proizvoda. Ovaj poslovni segment je vezan primarno za poslovanje u Srbiji.

	2013	2012
Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	14.017.043	12.667.954
Prihodi od izvoza proizvoda	5.300.405	1.342.399
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	3.529.797	3.390.531
Prihodi od prodaje ostalih duvanskih proizvoda (ODP)	314.042	-
Prihodi od izvoza robe	57.612	281.521
Prihodi od prodaje cigareta i ODP	23.218.899	17.682.405
Povećanje / (smanjenje) vrednosti zaliha učinaka (Napomena 23)	(81.414)	495.170
Prihodi od prodaje duvana, repromaterijala i ostalo	147.061	231.197
Prihodi od aktiviranja učinaka – aktiviranje softvera	16.975	5.770
Prihodi od usluga	10.906	10.590
Prihodi od zakupa	9.018	12.347
Ostali poslovni prihodi	2.232	1.206
	23.323.677	18.438.685

U gornjoj tabeli je uključena prodaja povezanim licima: izvoz gotovih proizvoda i robe, naknada za usluge i prodaja duvana i repromaterijala u ukupnom iznosu od RSD 5.510.548 u 2013. godini (2012. godine: RSD 1.878.056) (Napomena 39).

6. Poslovni rashodi

	2013	2012
Nabavna vrednost prodate robe	3.384.012	3.034.032
Troškovi materijala	8.661.904	7.336.291
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični izdaci (Napomena 7)	1.026.682	960.296
Troškovi amortizacije i rezervisanja (Napomene 17, 18, 19, 24 i 31)	963.203	830.824
Ostali poslovni rashodi (Napomena 8)	6.993.382	5.793.429
	21.029.183	17.954.872

Povećanje nabavne vrednosti prodate robe i troškova materijala je najvećim delom uslovljen povećanim obimom prodaje u 2013. godini (Napomena 5).

	2013	2012
Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	71.196	66.351
Amortizacija NPO (Napomena 18)	717.829	711.838
Amortizacija investicionih nekretnina (Napomena 19)	2.744	2.745
Amortizacija sredstava namenjenih prodaji (Napomena 24)	3.115	-
Dodatna rezervisanja (Napomena 31)	168.319	49.890
	963.203	830.824

7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2013	2012
Bruto zarade i naknade	923.230	863.098
Troškovi poslovnih putovanja	28.572	26.526
Dodatni dobrovoljni penzijski doprinosi	24.141	21.293
Ostale naknade zaposlenih	15.613	15.602
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	10.042	11.369
Obuka i profesionalni razvoj zaposlenih	5.083	9.309
Neiskorišćeni odmori	(1.387)	2.582
Ostalo	21.388	10.517
	1.026.682	960.296

8. Ostali poslovni rashodi

	2013	2012
Usluge marketinga, distribucije i upravljanja	3.524.789	2.864.111
Licence za autorska prava	1.126.889	937.065
Troškovi usluga marketinga	1.039.750	956.318
Troškovi zakupa	240.323	210.009
Transportni troškovi	232.377	112.270
Troškovi održavanja	202.731	193.645
Troškovi konsultanskih usluga	145.619	116.350
Troškovi treće strane - proizvodnja	123.426	-
Troškovi usluge obezbeđenja	91.408	91.816
Troškovi premije osiguranja	44.219	47.182
Troškovi reprezentacije	41.378	75.645
Troškovi poreza (bez troškova poreza na dobit)	37.979	37.955
Troškovi istraživačkih aktivnosti	15.753	15.796
Ne-dobrotvorne donacije	12.642	29.289
Ostali rashodi	114.099	105.978
	6.993.382	5.793.429

9. Finansijski prihodi

	2013	2012
Pozitivne kursne razlike	521.088	644.805
Prihodi od kamata	241.059	67.744
	762.147	712.549

10. Finansijski rashodi

	2013	2012
Negativne kursne razlike	526.356	644.284
Troškovi kamata	9.251	73.697
	535.607	717.981

11. Ostali prihodi

	2013	2012
Prihodi od prodaje sredstava	45.727	45.435
Prihodi od prodaje otpada i ostalog materijala	15.077	14.596
Prihodi od ukidanja rezervisanja za filijale (Napomena 31)	-	28.160
Ostali prihodi	11.785	50.320
	72.589	138.511

Prihodi od prodaje sredstava u iznosu od RSD 45.727 se odnose na prodaju vozila (RSD 37.558) i prodaju stanova (RSD 8.169).

12. Ostali rashodi

	2013	2012
Rezervisanja za sporna potraživanja (Napomena 25)	32.029	27.208
Rezervisanja za materijal i robu (Napomena 23)	28.451	37.809
Rezervisanja za potraživanja za stanove	14.672	6.738
Gubitak od prodaje sredstava	5.894	18.054
Razlika u zalihama (manjak)	1.934	2.728
Obezvredivanje sredstava namenjenih prodaji (Napomena 24)	-	43.770
Obezvredivanje nematerijalnih ulaganja (Napomena 17)	-	3.851
Obezvredivanje sredstava NPO (Napomena 18)	-	5.383
Ostalo	34.351	81.702
	117.331	227.243

Društvo je izvršilo procenu vrednosti NPO (nekretnina, postrojenja i opreme) tokom 2012. godine i identifikovalo sredstva čija je nadoknadiva vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti.

13. Porez na dobit

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Porez na dobit	290.798	61.373
Odloženi porez na dobit (Napomena 14)	40.209	2.343
	<u>331.007</u>	<u>63.716</u>

Dobitak pre oporezivanja se usaglašava sa troškovima poreza kao što sledi:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Dobitak pre oporezivanja	2.476.292	389.649
Teorijski trošak po propisanoj stopi od 15% (10% u 2012. godini)	371.444	38.965
Korekcije iz prethodne godine	3.301	(1.028)
<u>Poreske olakšice</u>		
Korišćenje investicionih poreskih olakšica	(141.603)	(59.956)

Poreski efekat stavki koje nisu odbitne ili oporezive:

Troškovi reklame i propagande koji premašuju 5% ukupnog prihoda	-	49.469
Obezvredivanje sredstava, materijala, rezervnih delova i neodbitno obezvredivanje u prethodnoj godini	5.043	15.495
Ne-poslovni troškovi	3.074	1.364
Ostali ne-poreski odbitni troškovi	1.659	101
Donacije, kulturni i humanitarni prilozi preko limita	1.891	2.907
Otpis – Povećanje oporezivog prihoda i neodbitni otpis	970	2.125
Poreske kazne i kamate	228	30
Nedokumentovani troškovi	6	2
Dobitak od prodaje osnovnih sredstava	(6.859)	(627)
Neisplacene otpremnine	(993)	662
Javni prihodi neplaćeni u poreskom periodu i plaćeni u poreskom period (predhodna godina)	(519)	134
Ukidanje dugorocnih rezervisanja	(89)	-
Dodatni porez na otpisanu imovinu	1.864	2.445

Poreski efekat privremenih razlika

Korekcija sadašnje vrednosti NPO za prethodnu godinu	34.370	9.822
Povećanje / smanjenje investicionih poreskih olakšica	39.864	106.028
Iskorišćenje rezervisanja za sudske sporove i ostale potencijalne izdatke	3.870	2.965
Oporeziva kapitalna dobit	11.207	-
Iskorišćenje rezervisanja za naknade zaposlenima	3.208	1.430
Rezervisanja za sumnjiva potraživanja	-	(55)
Uticaj troškova minuloga rada na odložene poreze kao rezultat promene poreza na dobit (10 % -15 %)	(929)	(108.562)

Porez na dobit	<u>331.007</u>	<u>63.716</u>
-----------------------	-----------------------	----------------------

Prosečna ponderisana efektivna poreska stopa je bila 13,4 % (2012: 16,4%).

14. Odložena poreska sredstva i obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se netiraju kada postoji zakonski izvršivo pravo da se netiraju tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odložena poreska sredstva i obaveze odnose na poreze na dobit uvedene od strane istog poreskog organa bilo entitetu koji podleže obavezi plaćanja poreza ili različitim entitetima koji podležu obavezi plaćanja poreza onda kada postoji namera da se obaveze poravnaju na neto osnovi. Netirani iznosi su sledeći:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Odložena poreska sredstva:		
- Nadoknadiva u roku dužem od 12 meseci	869.519	910.374
- Nadoknadiva u roku od 12 meseci	-	-
Odložene poreske obaveze:		
- Nadoknadle u roku dužem od 12 meseci	-	-
- Nadoknadle u roku od 12 meseci	-	-
Odložena poreska sredstva/obaveze (neto)	<u>869.519</u>	<u>910.374</u>

Odložena poreska sredstva/obaveze iskazuju se po efektivnoj poreskoj stopi od 15% na dan 31. decembra 2013. godine.

Promene odloženih poreskih sredstava/obaveza su prikazane u tabeli:

	Razlika u knjigovodst. vrednosti NPO	Poreski kredit	Dugoročna rezervisanja	Kratkor. rezervisanja	Revalorizacione rezerve	Rezervis. za sumnjiva potraž.	Tržišna vrednost akcija	Ukupno
Stanje 1. januara 2012. godine	212.101	690.392	11.859	-	(2.121)	(55)	(46)	912.130
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	101.982	(106.028)	1.648	-	-	55	-	(2.343)
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	222	-	365	587
Stanje 31. decembra 2012. godine	314.083	584.364	13.507	-	(1.899)	-	319	910.374
Na (teret) / u korist bilansa uspeha	(19.445)	(39.864)	18.996	104	-	-	-	(40.209)
Direktno na teret kapitala	-	-	-	-	(597)	-	(49)	(646)
Stanje 31. decembra 2013. godine	294.638	544.500	32.503	104	(2.496)	-	270	869.519

Poreski krediti

Društvo ima poreske kredite za ulaganja u osnovna sredstva u ukupnom iznosu od RSD 544.500 na dan 31. decembra 2013. godine. Ovi poreski krediti mogu se koristiti za pokriće 33% obračunatog poreza u narednim poreskim periodima, tj. do fiskalne 2016. godine. Na osnovu projekcije budućih oporezivih prihoda Društva i zbog specifičnog načina primene važećih lokalnih

poreza za korišćenje ovih kredita u narednim godinama. Društvo procenjuje da će najverovatnije iskoristiti poreski kredit. Imajući u vidu gore navedeno, Društvo priznaje odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 544.500 na dan 31. decembar 2013. godine.

15. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izražava se tako što se dobit koja pripada akcionarima Društva koji poseduju obične akcije podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u opticaju za period, isključujući obične akcije koje je Društvo otkupilo i koje drži kao otkupljene sopstvene akcije.

	2013	2012
Neto dobit	2.145.285	325.933
Dividenda pripisiva prioritetnim akcionarima	(1.098.502)	(325.933)
Dobit pripisiva običnim akcionarima	1.046.783	-
Ponderisani prosečan broj običnih akcija po emisiji (u hiljadama)	6.510	6.510
Osnovna zarada po akciji (RSD po akciji)	160.80	-

16. Dividenda po akciji

Dana 13. juna 2013. godine Skupština akcionara je odlučila da se ostatak neto dobiti za 2013. godinu u iznosu od RSD 325.933 isplati za dividende na preferencijalne akcije. Ova isplata izvršena je 24. juna 2013. godine, tako da su akcionari I klase prioritetnih akcija primili RSD 91.71 po akciji, akcionari II klase prioritetnih akcija primili RSD 18.30 po akciji, akcionari III klase prioritetnih akcija primili RSD 13.73 po akciji (iznos po akciji je u RSD, a ne u '000 RSD).

17. Nematerijalna ulaganja

	Pravo na korišćenje zemljišta	Kompjuterski softver	Interno generisan softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Na dan 1. januar 2012.g.					
Neotpisana vrednost	491.278	225	178.418	27.593	697.514
Povećanja u toku godine	-	-	-	33.536	33.536
Prenos na sred. namenjena prodaji	21.589	-	-	-	21.589
Prenos sa NPO	-	-	-	35	35
Otpis – Nabav. vred.	-	(4.510)	(7.718)	-	(12.228)
Otpis – Akumu.amort.	-	4.510	7.718	-	12.228
Obezvređiv.zemljišta (Napomena 12)	(3.851)	-	-	-	(3.851)
Prenos na osn. sredstva	-	248	41.725	(41.973)	-
Amortizacija (Napomena 6)	-	(109)	(66.242)	-	(66.351)
Na dan 31.decembar 2012.g.	509.016	364	153.901	19.191	682.472
Nabavna vrednost	509.016	67.920	419.900	19.191	1.016.027
Akumulirana amortizacija	-	(67.556)	(265.999)	-	(333.555)
<u>Neotpisana vrednost</u>	509.016	364	153.901	19.191	682.472
Na dan 1. januar 2013.g.					
Neotpisana vrednost	509.016	364	153.901	19.191	682.472
Povećanja u toku godine	-	-	-	78.385	78.385
Prenos na osn. sredstva	-	-	20.075	(20.075)	-
Otpis – Nabav. vred.	-	(55.578)	(47.501)	-	(103.079)
Otpis – Akumu.amort.	-	55.428	47.501	-	102.929
Amortizacija (Napomena 6)	-	(96)	(71.100)	-	(71.196)
Na dan 31.decembar 2013.g.	509.016	118	102.876	77.501	689.511
Nabavna vrednost	509.016	12.342	392.474	77.501	991.333
Akumulirana amortizacija	-	(12.224)	(289.598)	-	(301.822)
<u>Neotpisana vrednost</u>	509.016	118	102.876	77.501	689.511

Amortizacija nematerijalnih ulaganja za 2013. godinu u iznosu od RSD 71.196 (66.351 dinara 2012) je uključena u "Troškove amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Interno generisani troškovi uključuju troškove ulaganja u razvoj softvera i ostale interno stvorene troškove koji ispunjavaju kriterijume za priznavanje nematerijalnih ulaganja. Preostali korisni vek ovih sredstava je 3 godine.

18. Nekretnina, postrojenja i oprema

Na dan 01. 01.2012.	Zemljište i unapredjenja na zemljištu	Zgrade	Postrojenja i oprema	Ulaganje u tuđe nekretnine	Zakupljena vozila	Ostalo NPO	NP&O u pripremi	Avansi za NPO	Ukupno
Neotpisana vrednost	144.680	1.724.831	3.036.166	7.965	73.752	7.201	186.323	-	5.180.918
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	-	306.869	118.641	425.510
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	-	50.702	243.296	-	12.637	-	(306.635)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(3.525)	(129.996)	(509.098)	(2.261)	(66.958)	-	-	-	(711.838)
Otpis – Trošak	-	(4.074)	(289.414)	-	-	-	-	-	(293.488)
Otpis - Akum.amort.	-	221	260.090	-	-	-	-	-	260.311
Obezvredjivanje – Trošak	-	(4.772)	(4.872)	-	-	-	-	-	(9.644)
Obezvredjivanje - Akum.amortizacija	-	2.019	2.242	-	-	-	-	-	4.261
Prenos na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	-	(35)	-	(35)
Prenos sa sred.namenjena prodaji	-	26.959	-	-	-	-	-	-	26.959
Prenos na sred.namenjena prodaji	(51.441)	-	-	-	-	-	-	-	(51.441)
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	-	(19.191)	-	(19.191)
Na dan 31.12.2012.	89.714	1.665.890	2.738.410	5.704	19.431	7.201	167.331	118.641	4.812.322
Nabavna vrednost	(21.467)	(1.339.109)	(3.457.827)	(42.977)	(259.181)	-	-	-	(5.120.561)
Akumulirana amortizacija	(21.467)	(1.339.109)	(3.457.827)	(42.977)	(259.181)	-	-	-	(5.120.561)
Neotpisana vredn. Na dan 01.01. 2013.	89.714	1.665.890	2.738.410	5.704	19.431	7.201	167.331	118.641	4.812.322
Neotpisana vredn.	89.714	1.665.890	2.738.410	5.704	19.431	7.201	167.331	118.641	4.812.322
Povećanje NPO u pripremi	-	-	-	-	-	-	816,987	132,967	949,954
Prenos na NPO u pripremi sa avansa za NPO	-	-	-	-	-	-	190,615	(190,615)	-
Povećanje na NPO sa NPO u pripremi	-	20.510	667.206	596	459	-	(688.771)	-	-
Godišnja amortizacija (Napomena 6)	(3.525)	(123.939)	(569.837)	(1.493)	(19.035)	-	-	-	(717.829)
Otpis – Trošak	-	-	(93.509)	-	(270.651)	-	-	-	(364.160)
Otpis - Akum.amort.	-	-	78.394	-	270.295	-	-	-	348.689
Prenos sa sred.namenjena prodaji	-	(8.964)	-	-	-	-	-	-	(8.964)
Prenos na sred.namenjena prodaji	-	878	-	-	-	-	-	-	878
Reklasifikacija na nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	-	(77.501)	-	(77.501)
Reklasifikacija na troškove	-	-	(53)	-	-	-	-	-	(53)
Na dan 31.12.2013.	86.189	1.554.375	2.820.611	4.807	499	7.201	408.661	60,993	4,943,336
Nabavna vrednost	111.181	3.016.545	6.769.934	49.277	8.420	7.201	408.661	47.093	10.418.312
Akumulirana amort.	(24.992)	(1.462.170)	(3.949.323)	(44.470)	(7.921)	-	-	-	(5.488.876)
Neotpisana vredn.	86.189	1.554.375	2.820.611	4.807	499	7.201	408.661	60,993	4,943,336

Društvo nije davalo založna prava na nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembra 2013. godine.

Amortizacija NPO u iznosu od RSD 717.829 (2012. godina: RSD 711.838) je uključena u okviru Troškova amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha (Napomena 6).

Smanjenje vrednosti zgrada predstavlja prenos dva stana (naselje Ledena Stena) sa NPO na sredstva namenjena prodaji u neto iznosu od RSD 8.086 (Napomena 24).

Ukupan iznos od RSD 364.160 otpisa-troška se odnosi na vraćena iznajmljena komercijalna vozila u iznosu od RSD 270.651, otpis informacione tehnologije u iznosu od RSD 51.724 (reciklaža i donacija) i mašinsku opremu (embossing roller, multi roller, Q/A equipment i ostalo) u iznosu od RSD 22.532 i ostalo u iznosu od RSD 19.253.

Društvo iznajmljuje razna vozila i mašine pod neopozivim ugovorima finansijskog lizinga. Lizing period je 4 godine a vlasništvo nad imovinom je unutar Društva.

Tokom godine Društvo je produžilo ugovore za 3 vozila na osnovu sporazuma o finansijskom lizingu koji je istekao ove godine u iznosu od RSD 459.

19. Investicione nekretnine

	Zgrade date u zakup	Ukupno
Na dan 1. januar 2012.g.		
Neotpisana vrednost	14.345	14.345
Prenos sa sred. namenjenih prodaji (Napomena 24)	14.595	14.595
Amortizacija (Napomena 6)	(2.745)	(2.745)
Neotpisana vrednost	26.195	26.195
Na dan 31. decembar 2012.g		
Nabavna vrednost	31.161	31.161
Akumulirana amortizacija	(4.966)	(4.966)
Neotpisana vrednost	26.195	26.195
Na dan 1. januar 2013.g.		
Neotpisana vrednost	26.195	26.195
Amortizacija (Napomena 6)	(2.744)	(2.744)
Neotpisana vrednost	23.451	23.451
Na dan 31. decembar 2013.g		
Nabavna vrednost	31.161	31.161
Akumulirana amortizacija	(7.710)	(7.710)
Neotpisana vrednost	23.451	23.451

Društvo izdaje u zakup magacin u Podgorici od 2008. godine. Dodatni prenos sa sredstava namenjenih prodaji odnosi se na zgradu na Trgu Radničkog Saveta u Nišu, koja je iznajmljivana u 2012. i 2013. godini (Napomena 24).

Amortizacija u iznosu od RSD 2.744 (2012: RSD 2.745) je uključena u „troškove amortizacije i rezervisanja“ u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

20. Dugoročna finansijska sredstva

	% učešća	2013	% učešća	2012
<u>1. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju</u>				
Novosadski Sajam	< 5%	1.277	< 5%	945
Ispravka vrednosti		-		-
Neto finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		1.277		945
Ukupno dugoročna finansijska sredstva		1.277		945

Ulaganja

Fer vrednost finansijskih sredstava Novosadskog sajma je utvrđena tržišnom cenom na dan 31. decembra 2013. godine.

Promene na finansijskim sredstvima Novosadskog sajma raspoloživim za prodaju su prikazane u tabeli ispod:

	2013	2012
Na početku godine	945	3.529
Revalorizacija	332	(2.584)
Na kraju godine	1.277	945

Revalorizacija finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju u iznosu od RSD 332 uključuje povećanje revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 283 (Napomene 28. i 29) i obaveze za odloženi porez u iznosu od RSD 49 (Napomena 14).

21. Ostala dugoročna finansijska sredstva

	2013	2012
Zajmovi proizvođačima duvana	86.929	86.307
Dugoročni stambeni krediti zaposlenima	59.242	62.071
Rezervisanja za ostala dugoročna finansijska sredstva	(108.282)	(93.908)
	37.889	54.470

22. Finansijski instrumenti po kategorijama

Finansijska sredstva i obaveze koja se odnose na finansijske instrumente primenjene su na stavke prikazane u tabeli ispod:

(i) Na dan 31. decembar 2012

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	2.990.171	-	2.990.171
Dugoročni krediti zaposlenima	62.071	-	62.071
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	35.975	-	35.975
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	945	945
Ukupno	3.088.217	945	3.089.162

	Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa	1.510.255
Dozvoljeni minus	512.937
Ostale kratkoročne obaveze	91.720
Obaveze po lizingu	27.620
	2.142.532

(ii) Na dan 31. decembar 2013.

	Zajmovi i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ukupno
Sredstva prema bilansu stanja			
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	3.251.774	-	3.251.774
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	771.408	-	771.408
Dugoročni krediti zaposlenima	59.243	-	59.243
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	1.277	1.277
Ukupno	4.082.425	1.277	4.083.702

	Ostale finansijske obaveze
Obaveze prema bilansu stanja	
Obaveze prema dobavljačima bez avansa	1.894.038
Dozvoljeni minus	-
Ostale kratkoročne obaveze	86.184
Obaveze po lizingu	576
	1.980.798

23. Zalihe

	2013	2012
Materijal	2.621.494	2.481.188
Gotovi proizvodi	1.324.608	1.441.534
Roba	534.455	338.376
Nedovršena proizvodnja	303.207	267.695
Rezervni delovi	184.621	185.843
Dati avansi za usluge i materijal	1.057	4.931
Ispravka vrednosti – materijal i rezervni delovi	(27.193)	(27.678)
Ispravka vrednosti – roba	(42)	-
	4.942.207	4.691.889

Povećanje nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda je prikazano u bilansu uspeha kao povećanje operativnog prihoda (Napomena 5) u skladu sa povećanjem na zalihama.

Promene na ispravci vrednosti zaliha materijala i rezervnih delova prikazane su u tabeli ispod:

	2013	2012
Na dan 1. januar	27.678	66.249
Dodatno umanjenje vrednosti (Napomena 12)	28.241	37.352
Otpis	(28.726)	(77.487)
Ostalo	-	1.564
Na dan 31. decembar	27.193	27.678

Promene na ispravci vrednosti robe prikazane su u tabeli ispod:

	2013	2012
Na dan 1. januar	-	1.530
Dodatno umanjenje vrednosti (Napomena 12)	210	457
Otpis	(189)	(546)
Ostalo	21	(1.441)
Na dan 31. decembar	42	-

Promene na ispravci vrednosti gotovih proizvoda prikazane su u tabeli ispod:

	2013	2012
Na dan 1. januar	16.182	18.071
Dodatno umanjenje vrednosti	18.159	16.219
Otpis	(24.568)	(19.136)
Ostalo	(449)	1.028
Na dan 31. decembar	9.324	16.182

24. Sredstva namenjena prodaji

	2013	2012
Sredstva namenjena prodaji na početku godine	158.364	228.989
Povećanje tokom godine (Napomena 18)	8.086	51.441
Prodana sredstva	(73.326)	(15.153)
Obezvredivanje sredstava (Napomena 12)	-	(43.770)
Prenos	-	(63.143)
Amortizacija za dugoročna sredstva namenjena prodaji	(3.115)	-
	90.009	158.364

Prodaja imovine u iznosu od RSD 73.326 predstavlja šest prodatih stanova od strane Društva u iznosu od RSD 22.486 i poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 50.840 dinara.

Prenos sa nekretnina postrojenja i opreme na sredstava namenjena prodaji u ukupnom iznosu od RSD 8.086 predstavljaju prenos dva stana na Ledenoj Steni (Napomena 18).

Amortizacija sredstva namenjenih prodaji za 2013. godinu u iznosu od RSD 3.115 je uključena u "Troškovi amortizacije i rezervisanja" u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

Rukovodstvo je odobrilo plan prodaje sredstava klasifikovanih kao sredstva namenjena prodaji. Društvo aktivno radi na prodaji ovih sredstava i očekuje njihovu prodaju tokom 2014. godine.

25. Potraživanja

	2013	2012
Potraživanja od kupaca	2.874.031	2.637.901
Potraživanja – povezana pravna lica	401.423	367.457
Potraživanja – bruto	3.275.454	3.005.358
Ispravka vrednosti potraživanja	(49.471)	(34.432)
Potraživanja – neto	3.225.983	2.970.926
Ostala potraživanja	153.961	168.737
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(128.170)	(149.492)
Ostala potraživanja – neto	25.791	19.245
Ukupno potraživanja	3.251.774	2.990.171

Uslovi koji se odnose na potraživanja povezanih lica. dati su u Napomeni 39.

Društvo na mesečnom nivou vrši ispravku vrednosti potraživanja od trećih lica starijih od 30 dana od datuma dospeća. U donjoj tabeli je prikazana starosna analiza potraživanja od kupaca (uključujući i povezana pravna lica):

	2013	2012
Do 30 dana	3.238.479	2.976.626
Od 30 do 180 dana	10.644	14.290
Preko 180 dana	26.331	14.442
	3.275.454	3.005.358

Knjigovodstvene vrednosti potraživanja (u RSD protivvrednosti) Društva od kupaca (uključujući potraživanja od povezanih pravnih lica) iskazane su u sledećim valutama:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Dinar (RSD)	2.874.270	2.637.901
Euro (EUR)	357.600	310.447
Američki dolar (USD)	43.584	57.010
	<u>3.275.454</u>	<u>3.005.358</u>

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po dospelosti prikazana su u tabeli ispod:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Nedospela potraživanja	3.190.277	2.754.006
Dospela potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti	35.705	216.920
Dospela potraživanja za koje jeste izvršeno umanjeње vrednosti	49.472	34.432
Ukupno potraživanja bruto	<u>3.275.454</u>	<u>3.005.358</u>

Potraživanja od kupaca dospela ali neispravljena za 2012. godinu predstavljaju potraživanja od Philip Morris Montenegro d.o.o. Podgorica koja ne podležu umanjeњу vrednosti.

Promene na poziciji ispravke vrednosti potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Na dan 1. januar	34.432	23.229
Ispravka vrednosti potraživanja (Napomena 12)	32.020	26.669
Prenos sa potraživanja od kupaca na ostala	(1.034)	-
Potraživanja otkopisana tokom godine kao nenaplativa	(15.947)	(15.466)
Na dan 31. decembar	<u>49.471</u>	<u>34.432</u>

Promene na ispravci vrednosti ostalih potraživanja su prikazane u sledećoj tabeli:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Na dan 1. januar	149.492	149.617
Promene u rezervisanju za stanove	453	(862)
Kursne razlike	20	198
Dodatno rezervisanje (avansi i depoziti za zakup. Napomena 12)	9	539
Izgubljen sudski spor	(22.450)	-
Ostalo	646	-
Na dan 31. decembar	<u>128.170</u>	<u>149.492</u>

Povećanje i smanjenje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru „ostalih rashoda/ostalih prihoda“ u bilansu uspeha (Napomene 11 i 12). Iznosi prethodno ispravljani, otpisuju se ukoliko se ne očekuje da će biti naplaćeni.

Promena u iznosu od 22.450 dinara odražava ukidanje već obezvređjenog potraživanja nakon sudske odluke i izgubljenog sudskog spora.

26. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	2013	2012
Kratkoročni depoziti kod banaka	757.018	15.367
Razgraničeni prihodi kamata na kratkoročne depozite	9.791	3.521
Gotovina u banci	4.599	17.087
Ukupno	771.408	35.975

Efektivna kamatna stopa koju Društvo dobija na kratkoročnim bankarskim depozitima je 8.68% na dan 31. decembar 2013. godine (10.02% na dan 31. decembar 2012.godine), sa prosečnim periodom oročenja od osamnaest dana.

27. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

	2013	2012
Unapred plaćena akciza	6.267.181	1.819.609
Ostali unapred plaćeni troškovi	51.060	61.868
Potraživanje za PDV za primljene avanse	561	13.612
	6.318.802	1.895.089

Povećanje unapred plaćene akcize se odnosi na povećanje zaliha u decembru 2013. godine RSD 6.267.181 (RSD 1.819.609).

28. Kapital

Na dan 31. decembar 2013. godine, kapital Društva se sastoji od 11.461.033 akcija, vrednosti od RSD 1.000 po akciji, od čega 6.510.054 običnih akcija sa pravom glasa i pravom na dividende i 4.950.979 prioritetnih akcija bez prava glasa.

Vlasnici prioritetnih akcija I klase imaju pravo na prioritetnu dividendu čiji je iznos najmanje jednak prosečnoj kamatnoj stopi na oročene depozite na godinu dana kod banke sa kojom Društvo ima najveći dinarski depozit. U toku 2013. godine Društvo je imalo najveće depozite kod Societe Generale banke, sa prosečnom godišnjom kamatnom stopom od 8.68%.

Vlasnici prioritetnih akcija II klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 2% nominalne vrednosti akcija.

Vlasnici prioritetnih akcija III klase imaju pravo na prioritetnu dividendu u godišnjem iznosu od 1.5% nominalne vrednosti akcija.

Dodatno, vlasnici svih prioritetnih akcija imaju pravo na dividendu koja se raspodeljuje vlasnicima običnih akcija.

Vlasnička struktura običnih akcija na dan 31. decembar 2013. godine je prikazana u sledećoj tabeli (% vlasništva):

	2013 (%)	2012 (%)
Philip Morris Holland Holdings B.V.	83.6	83.6
Akcionarski fond	16.2	16.2
Manjinski akcionari	0.2	0.2
	100.0	100.0

Promene na kapitalu su prikazane na sledeći način:

	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2012	11.461.033	110.486	83.774	(145.750)	11.509.543
Usklađivanje trzisne vrednosti – smanjenje u rev. Rezervama	-	(2.219)	-	-	(2.219)
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	(6.223)	-	-	(6.223)
Beneficije zaposlenima	-	(2.000)	-	-	(2.000)
Dobit za godinu	-	-	325.933	-	325.933
Isplaćena dividenda za 2011	-	-	(83.774)	-	(83.774)
Stanje na dan 31. decembar 2012	11.461.033	100.044	325.933	(145.750)	11.741.260
Usklađivanje trzisne vrednosti – smanjenje u rev. Rezervama (bez odloženog poreza RSD 365)	-	283	-	-	283
Povećanje beneficija zaposlenima i isplate akcija	-	14.426	-	-	14.426
Beneficije zaposlenima (bez odloženog poreza RSD 222)	-	(3.181)	-	-	(3.181)
Dobit za godinu	-	-	2.145.285	-	2.145.285
Isplaćena dividenda za 2011	-	-	(325.933)	-	(325.933)
Stanje na dan 31. decembar 2013	11.461.033	111.572	2.145.285	(145.750)	13.572.140

Otkupljene sopstvene akcije

U 2011. i 2010. godini Društvo je otkupilo 56.975 prioriternih akcija I klase od akcionara nesaglasnih sa odlukama skupštine čime je steklo sopstvene akcije. Ukupna plaćena suma za sticanje ovih akcija u iznosu od RSD 145.750, umanjila je neraspoređenu dobit u ukupnom kapitalu akcionara. Akcije imaju tretman sopstvenih akcija. Društvo ima pravo da kasnije ponovo izda ove akcije. Sve izdate akcije od strane Društva su u potpunosti uplaćene.

29. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane po osnovu pozitivnih efekata u promeni fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i rezervi za penzije i kompenzacije na osnovu plaćanja akcijama.

	2013	2012
Stanje na dan 1. januar	100.044	110.486
Povećanje beneficija zaposlenima	14.426	(6.223)
Povećanje/(Smanjenje) tržišne vrednosti – Novosadski sajam	283	(2.219)
Beneficije za penzije	(3.181)	(2.000)
Stanje na dan 31. decembar	111.572	100.044

Revalorizacione rezerve uključuju i troškove minulog rada proistekle iz penzionih planova a u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" kao i beneficije za plaćanje u akcijama u skladu sa MSFI 2.

Penzioni planovi

U 2009. godini Društvo je promenilo plan isplata beneficija nakon odlaska u penziju što je rezultiralo negativnim troškovima minuloga rada. Društvo je izvršilo i restrukturiranje kroz program rešavanja tehnološkog viška što je takođe rezultiralo negativnim troškovima minuloga rada. Društvo je odložilo efekat negativnih troškova minulog rada kroz revalorizacije rezerve a u skladu sa MRS 19 „Naknade zaposlenima“ i priznaće ih kao prihod u bilansu uspeha tokom prosečnog perioda u kome će pravo na sticanje beneficija biti ostvareno.

Plaćanje akcijama

Na nivou Matičnog Društva postoji poseban plan naknada za rukovodioce koji se primenjuje u svim Društvima koja posluju u sastavu Matičnog Društva. Plan podrazumeva naknadu rukovodiocima u akcijama PMI Inc. nakon ispunjenja određenih uslova (nivo plata i učinak) i primljene akcije predstavljaju dugoročnu kompenzaciju u vidu učešća u kapitalu Matičnog Društva nakon trogodišnjeg perioda službe.

Troškovi kompenzacije u akcijama su ustanovljeni pozivanjem na fer vrednost datih instrumenata kapitala odmerene na datum dodeljivanja. Fer vrednost se poziva na tržišnu cenu običnih akcija Matičnog Društva na datum dodeljivanja prava na naknadu zaposlenom. Troškovi se priznaju ravnomerno tokom celog perioda izvršenja, kao trošak beneficija zaposlenih sa odgovarajućom korekcijom kapitala.

30. Neraspoređena dobit

Promene na računu neraspoređene dobiti su bile kao što sledi:

	2013	2012
Na dan 1. januar	325.933	83.774
Dobit za tekuću godinu	2.145.285	325.933
Isplaćena dividenda ranijih godina (Napomena 16)	(325.933)	(83.774)
Na dan 31. decembar	2.145.285	325.933

31. Dugoročna rezervisanja

Promene na računu su bile kao što sledi:

	Jubilarne nagrade	Naknade po odlasku u penziju	Sudski sporovi	Povezana Društva	Ukupno
Na dan 1. januar 2012.	59.842	38.778	28.035	30.575	157.230
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(3.580)	-	(27.239)	(3.935)	(34.754)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	14.298	8.356	27.236	-	49.890
Iskorišćena rezervisanja (Napomena11)	-	-	-	(28.160)	(28.160)
Troškovi minulog rada	-	2.222	-	-	2.222
Kursne razlike	-	-	-	1.520	1.520
Stanje na dan 31. decembar 2012.	70.560	49.356	28.032	-	147.948
Prenos na kratkoročna rezervisanja i plaćeno	(16.516)	-	(25.796)	-	(42.312)
Dodatna rezervisanja (Napomena 6)	21.387	10.647	136.285	-	168.319
Troškovi minulog rada	-	2.222	-	-	2.222
Kursne razlike	464	(692)	-	-	(228)
Stanje na dan 31. decembar 2013.	75.895	61.533	138.521	-	275.949

Rezervisanja izvršena u 2013. godini u ukupnom iznosu od RSD 168.319 (2012: RSD 49.890) prikazana su u okviru Troškovi amortizacije i rezervisanja u bilansu uspeha Društva (Napomena 6).

U 2013. godini Društvo je povećalo rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 136.285 kao rezultat procene rukovodstva ishoda sudskih sporova sa proizvođačima duvana.

Procena dugoročnih rezervisanja za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju izvršena je od strane eksternog nezavisnog aktuara. Osnovne aktuarske pretpostavke za jubilarne nagrade i nadoknade za odlazak u penziju prikazane su kao što sledi:

	2013	2012
Diskontna stopa	7.05%	6.95%
Buduće povećanje zarada	6.00%	5.00%
Smrtnost	EVK90	EVK90
Godine starosti za odlazak u penziju	Po sticanju jednog od uslova za penziju	

32. Ostale dugoročne finansijske obaveze

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Finansijski lizing – od jedne do pet godina	-	263
	<u>-</u>	<u>263</u>

Period trajanja finansijskog lizinga je četiri godine, a obaveza je diskontovana na sadašnju vrednost primenom metode efektivne kamatne stope i implicitne kamatne stope iz ugovora o lizingu. Od novembra 2010. godine Društvo je iznajmilo automobile na osnovu ugovora o operativnom lizingu (Napomena 40).

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga su efikasno obezbeđene kao pravo da se predmet lizinga vrati davaocu lizinga u slučaju izostanka plaćanja.

Bruto obaveze po osnovu finansijskog lizinga - minimalna plaćanja lizinga:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Ne duže od 1 godine	585	26.874
Između 1 i 5 godina	-	263
Međuzbir	<u>585</u>	<u>27.137</u>
Budući finansijski rashod za finansijski lizing	(9)	483
Sadašnja vrednost obaveza po osnovu finansijskog lizinga	<u>576</u>	<u>27.620</u>
Struktura obaveze po finansijskom lizingu:		
Ne duže od 1 godine	576	27.357
Između 1 i 5 godina	-	263
Total	<u>576</u>	<u>27.620</u>

33. Kratkoročne finansijske obaveze

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Dozvoljeni minus	-	512.937
Tekuće dospeće obaveza po osnovu finansijskog lizinga (Napomena 32)	576	27.357
	<u>576</u>	<u>540.294</u>

Na dan 31. decembra 2013.godine, Društvo nije koristilo dozvoljeni minus. Korišćeni dozvoljeni minus tokom 2013. godine kod poslovnih banaka sa kojima posluje bio je sa prosečnom kamatnom stopom od 10,31% (2012. godine 11,49%).

34. Obaveze iz poslovanja

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Obaveze prema dobavljačima– povezana pravna lica	1.302.866	1.092.142
Obaveze prema dobavljačima	591.172	418.113
Primljeni avansi od kupaca	6.265	75.032
	<u>1.900.303</u>	<u>1.585.287</u>

Za rokove i uslove koji se odnose na povezana pravna lica, pogledati Napomenu 39.

35. Ostale kratkoročne obaveze

	2013	2012
Obaveze za zarade i ostale kratkoročne obaveze	56.145	64.569
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore	20.521	18.248
Obaveze za prioritetnu dividendu	9.518	8.914
	86.184	91.731

36. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost, ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja

	2013	2012
Obaveze za akcize	4.819.232	1.078.358
Porez na dodatu vrednost	622.833	704.652
Razgraničeni troškovi	495.949	391.605
	5.938.014	2.174.615

Povećanje obaveze za akcizu je posledica povećanja zaliha u decembru 2013. godine u iznosu od RSD 4.819.232 (2012 RSD 1.078.358).

Razgraničeni troškovi u iznosu od RSD 495.949 (2012: RSD 391.605) obuhvataju:

	2013	2012
Direktni troškovi marketinga	104.955	35.115
Podsticaji za trgovinu	97.194	93.379
Transport	70.801	33.464
Primanja zaposlenih (uključujući poreze)	51.659	65.161
Rezervni delovi	41.269	57.115
Ostalo	130.071	107.371
	495.949	391.605

37. Vanbilansna sredstva i obaveze

	2013	2012
Garancije za akcizu, carine i PDV	1.259.449	1.064.598
Dunav dodatno penziono osiguranje	340.137	315.996
	1.599.586	1.380.594

38. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa svojim poslovnim partnerima u 2013. godini sa stanjima na kontima ili zapisnika o poredjenju. Rezultati usaglašavanja su zadovoljavajući.

39. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima". Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87.52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. Krajnje matično Društvo je Društvo Philip Morris International Inc. New York, SAD.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembar 2013. godine i 31. decembar 2012. godine sastoje se iz sledećeg:

<u>i) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	401.423	367.457
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima	povezano	(1.302.866)	(1.092.142)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno duguje/(potražuje)		(901.443)	(724.685)

<u>ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Prihod od prodaje, neto	povezano	5.510.548	1.878.056
Nabavke	povezano	4.705.455	4.132.191
Ostali troškovi poslovanja	povezano	4.965.345	3.863.871
Isplaćena dividenda	matično	283.201	53.088

Naknade ključnom rukovodstvu

Naknada koja se isplaćuje ključnom rukovodstvu za njihove usluge, bilo da su ostvarili puno radno vreme ili honorarni rad, obuhvata platu po ugovoru. Dodatne naknade i kompenzacije mogu se isplatiti rukovodstvu za usluge u tom svojstvu, a takođe i za prisustvo sednicama Odbora direktora.

Ukupna naknada za ključno rukovodstvo za 2013. godinu uključena u bilans uspeha iznosi RSD 8.870 (2012: RSD 9.000).

40. Potencijalne obaveze

i) Pitanja zaštite životne sredine

Propisi o životnoj sredini u Republici Srbiji su u procesu razvoja i Društvo nije iskazalo obaveze na dan 31. decembar 2013. godine za bilo koji predviđeni trošak uključujući naknade za pravne i konsultantske usluge, proučavanje lokacije, dizajn i primenu korektivnih planova, koji se odnose na pitanja zaštite životne sredine. Rukovodstvo ne smatra da su troškovi vezani za zaštitu životne sredine značajni.

ii) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2013. godine protivu Društva se vodi više sudskih sporova čija visina tužbenih zahteva iznosi RSD 240.964. Prema instrukcijama dobijenih od advokata koji zastupaju Društvo u tim sporovima, a na osnovu procene svakog pojedinačnog sudskog spora, Društvo je izvršilo rezervisanje iznosa za sudske sporove od RSD 138.521 (Napomena 31).

Rukovodstvo Društva procenjuju da preostali deo tekućih sporova, čiji ukupan iznos glavnice iznosi RSD 102.443, će biti rešen u korist Društva, pa je stoga procenilo da ne treba da vrši rezervisanje za te sporove.

iii) Obaveze po osnovu operativnog lizinga

Društvo je zakupilo automobile pod neraskidivim ugovorima o operativnom lizingu. Troškovi vezani za ovaj operativni lizing su priznati u bilansu uspeha tokom godine kao što je prikazano u Napomeni 8.

Budući akumulirani minimalni trošak za ovaj operativni lizing je sledeći:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Do 1 godine	288.204	76.930
Od 1 do 5 godina	296.716	130.773
	<u>584.920</u>	<u>207.703</u>

41. Poreski rizik

Poreski zakoni Republike Srbija podležu različitim tumačenjima i čestim izmenama i dopunama. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti, može da se razlikuje od onih koje je izvršilo rukovodstvo Društva. Kao rezultat, neke transakcije mogu biti dovedene u pitanje od strane poreskih vlasti i Društvo može biti obavezno da plati dodatne poreze, kazne i kamate. Krajnji rok dospeća poreskih obaveza je pet godina. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neplaćene poreske obaveze u roku od pet godina od datuma transakcije. Rukovodstvo je ocenilo da je Društvo platilo sve poreske obaveze na dan 31. decembar 2013.

42. Događaji posle datuma bilansa stanja

Nije bilo događaja koje su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma slanja finalnih izveštaja 25.02.2014. koji bi zahtevali izmene ili napomene u finansijskim izveštajima.

Niš, 15. april 2014. godine

Suzana Antić

*Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja*

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik

Izveštaj revizora:

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Odboru direktora društva Philip Morris Operations a.d. Niš

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja društva Philip Morris Operations a.d. Niš (u daljem tekstu "Društvo") koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine i bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan, pregled značajnih računovodstvenih politika, druge napomene uz finansijske izveštaje i statistički aneks.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", br. 46/2006, 111/2009, 99/2011 i 62/2013) i Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013) Republike Srbije i osnovom za sastavljanje finansijskih izveštaja obelodanjenim u napomeni 2.1 uz ove finansijske izveštaje, kao i za interne kontrole za koje rukovodstvo smatra da su neophodne za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje nastalo usled pronevere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima. Reviziju finansijskih izveštaja izvršili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uverenje da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumeva primenu postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, nastalog usled pronevere ili greške. Pri proceni ovih rizika revizor ceni interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja Društva u cilju izbora adekvatnih revizorskih postupaka u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola Društva. Revizija takođe obuhvata ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšteg prikaza finansijskih izveštaja.

Verujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijski položaj društva Philip Morris Operations a.d. Niš sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", br. 46/2006, 111/2009, 99/2011 i 62/2013) i Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013) Republike Srbije i osnovom za sastavljanje finansijskih izveštaja obelodanjenim u napomeni 2.1 uz ove finansijske izveštaje.

Biljana Bogovac
Licencirani revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 15. april 2014. godine

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Omladinskih brigada 88a, 11070 Beograd, Republika Srbija
T: +381 11 3302 100, F: +381 11 3302 101, www.pwc.rs

Godišnji izveštaj o poslovanju Društva

1. Prikaz razvoja i poslovanja Društva

U poređenju sa 2012. godinom, ukupna neto dobit Društva za 2013. godinu je povećana sa RSD 325.933 na RSD 2.145.285.

Veća dobit je rezultat sukcesivnog povećanja cena cigareta u portfoliju u 2012. godini zajedno sa povećanjem cena u januaru i julu 2013. godine, većim izvozom na "duty free" tržišta kao i kontinuiranom inovacijom portfolija brendova. I pored ostvarivanja veće dobiti u 2013. godini, poslovanje Društva je bilo pod ogromnim pritiskom usled pada prodaje cele industrije duvanskim proizvodima na domaćem tržištu izazvano razvojem nelegalne trgovine rezanog duvana i cigareta. U toku 2013. godine ova pojava je dovela do pada legalne trgovine duvanskim proizvodima procenjenom i do 20% u odnosu na prethodnu godinu. Društvo je u toku godine uložilo dodatne napore da podrži sve akcije države u borbi protiv nelegalne trgovine. Osim kontinuirane medijske kampanje, u toku 2013. godine usvojene su i izmene i dopune Zakona o Duvanu kako bi se stvorili bolji uslovi za suzbijanje nelegalne trgovine duvanom. Društvo je ostvarilo konačnu dobit za 2013. godinu u iznosu od RSD 2.145.285.

Društvo nije imalo značajnije probleme prilikom naplate potraživanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, jer ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Takođe Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga osigura bankarskim garancijama i menicama izdatim od banaka. Kao rezultat gore navedenog, Društvo nije iskusilo teškoće u naplati potraživanja u rokovima dospelosti nakon datuma bilansa stanja.

Na kraju 2013. godine, Društvo je poslovalo profitabilno sa solvetnim bilansom stanja.

Pod uslovom da eksterni faktori bitno ne pogoršaju uslove poslovanja, rukovodstvo Društva procenjuje da kontinuirana optimizacija strukture portfolija i cenovne politike, zajedno sa ostalim važnim strategijama daje uverenje rukovodstvu u budući razvoj Društva.

2. Opis očekivanog razvoja Društva i glavnih rizika i pretnji kojima je Društvo izloženo

Cilj Društva kroz upravljanje kapitalom jeste da zadrži sposobnost Društva da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividende i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Kako bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vrati kapital akcionarima, izda nove akcije ili može da proda sredstva kako bi smanjilo potencijalna dugovanja.

Rukovodstvo preduzima sve neophodne mere kako bi podržalo opstanak i razvoj poslovanja Društva u tekućim okolnostima.

Tekuća kriza likvidnosti u svetu, između ostalog, rezultirala je smanjenjem nivoa ulaganja na tržištu kapitala, smanjenjem likvidnosti bankarskog sistema, a katkada povećanjem međubankarskih kamatnih stopa i velikim promenama na tržištu hartija od vrednosti. Neizvesnost na globalnim finansijskim tržištima je takođe dovela do nestanka pojedinih banaka kao i potrebe pružanja pomoći ugroženim bankama u Sjedinjenim Američkim Državama, Zapadnoj Evropi, Rusiji i drugim delovima sveta.

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum.

Rizikom se upravlja u sklopu politika koje je odobrilo Matično Društvo, Philip Morris International Inc. Politike Matičnog Društva daju pisane principe za opšte upravljanje rizikom, kao i pisane politike koje pokrivaju specifične oblasti kao što su rizik od promene kurseva, rizik od promene kamatne stope, kreditni rizik, upotreba derivativnih i nederivatnih finansijskih instrumenata i rizik plasiranje viška likvidnosti.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku od promena kurseva stranih valuta, u prvom redu EUR, USD i CHF. Ukoliko bi na dan 31. decembra 2013. valuta oslabila/ojačala za 5% u odnosu na EUR, a sve druge promenljive ostale konstantne, profit bi se promenio za RSD 5.212 (2012: RSD 1.581), uglavnom kao rezultat deviznih gubitaka/dobitaka po osnovu preračuna obaveza u EUR-ima prema dobavljačima.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Društvo ima utvrđene politike koje obezbeđuju da se prodaja proizvoda i usluga vrši kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu istoriju. Društvo ima utvrđene politike koje ograničavaju nivo kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Finansijska sredstva, koja potencijalno mogu izložiti Društvo kreditnom riziku sastoje se uglavnom od potraživanja od kupaca. Knjigovodstvena vrednost potraživanja, umanjena za ispravke vrednosti potraživanja, predstavlja maksimalan nivo izloženosti kreditnom riziku. Gotovina se plasira u finansijske institucije, za koje se smatra da u momentu deponovanja sredstava imaju minimalan rizik od neispunjenja obaveza.

U tabeli niže analizirane su finansijske obaveze Društva koje su grupisane prema datumu dospeća na osnovu perioda preostalog do ugovornog datuma dospeća, a na datum bilansa stanja.

Uporedni podaci su korigovani u skladu sa izmenama i dopunama MSFI 7 koje se odnose na obelodanjivanje rizika likvidnosti.

Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorne nediskontovane novčane tokove. Iznosi koji dospevaju na naplatu u roku od 12 meseci jednaki su njihovim knjigovodstvenim iznosima, budući da efekat diskontovanja nije materijalno značajan.

**Na dan 31. decembar 2013. Manje od 1 godine Između 1 i 2 godine Između 2 i 5 godina
godine**

Obaveze po kreditima (bez obaveza po osnovu finansijskog lizinga)	-	-	-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	576	-	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.894.038	-	-
Ugovori o garanciji (Napomena 37)	1.259.449	-	-

**Na dan 31. decembar 2012.
godine**

Obaveze po kreditima (bez obaveza po osnovu finansijskog lizinga)	512.937	-	-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	27.357	263	-
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	1.490.575	-	-
Finansijske garancije (Napomena 37)	1.064.598	-	-

3. Važni poslovni događaji koji su nastupili nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Nije bilo događaja koji su nastali posle datuma bilansa stanja do datuma podnošenja godišnjeg izveštaja koji bi zahtevali izmene ili napomene u finansijskim izveštajima.

4. Značajni poslovi sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanja odnosa sa povezanim licima”. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Društvo je kontrolisano od strane Društva Philip Morris Holland Holdings BV, koje poseduje 87,52% akcija Društva. Akcije Društva se kotiraju na Beogradskoj berzi. „Matično Društvo“ Philip Morris Holland Holdings BV i Društva je Philip Morris International Inc, New York, USA („PMI Inc.“).

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembar 2013. godine i 31. decembar 2012. godine sastoje se iz sledećeg:

<u>i) Salda sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Potraživanja od kupaca, bruto (Napomena 25)	povezano	401.423	367.457
Potraživanja od kupaca, bruto	zavisno	-	-
Potraživanja od kupaca, bruto	matično	-	-
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 34)	povezano	(1.302.866)	(1.092.142)
Obaveze prema dobavljačima	zavisno	-	-
Obaveze prema dobavljačima	matično	-	-
Ukupno duguje/(potražuje)		(901.443)	(724.685)

<u>ii) Transakcije sa povezanim pravnim licima</u>	<u>Odnos</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Prihod od prodaje, neto	povezano	5.510.548	1.878.056
Nabavke	povezano	4.705.455	4.132.191
Ostali troškovi poslovanja	povezano	4.965.345	3.863.871
Isplaćena dividenda	matično	283.201	53.088

Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja

Godišnji finansijski izveštaji su odobreni od strane Odbora Direktora, dok Skupština akcionara nije održana do datuma podnošenja ovog izveštaja, a održaće se u zakonom propisanom roku.

Finansijski izveštaji Društva za 2013. godinu nisu usvojeni do datuma podnošenja godišnjeg izveštaja Društva.

Odluka o raspodeli dobiti

Odluku o raspodeli dobiti Društva nije usvojila Skupština akcionara, koja nije održana do datuma podnošenja ovog izveštaja, a održaće se u zakonom propisanom roku.

Izjava lica odgovornih za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Odgovorna lica za sastavljanje godišnjeg izveštaja

Jelena Pavlović, zakonski zastupnik
Suzana Antić, šef računovodstva

izjavljuju da je prema njihovom najboljem saznanju, godišnji izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih standarda finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije i napomenom 2.1 uz finansijske izveštaje i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Društva.

Niš, 15. april 2014. godine

Suzana Antić

*Lice odgovorno za sastavljanje
godišnjeg izveštaja*

Jelena Pavlović

Zakonski zastupnik